

Judith von Halle

*Jozef van Arimathea
en de weg van de heilige graal*

De christelijke wortels van Europa
tussen Efeze en Gallië

cichorei

Halle, Judith von

Jozef van Arimathea en de weg van de heilige graal. De christelijke
wortels van Europa tussen Efeze en Zuid-Gallië
– Amsterdam: Cichorei
ISBN 978 94 91748 28 8

Vertaling: Kitty Steinbuch

Omslagafbeelding: 'Op zee', Magdalena-altaar van Lucas Moser in de
gothische basiliek St. Maria Magdalena in Tiefenbronn

Layout en zetwerk: Jaap Verheij

De vertaling is gebaseerd op de eerste druk van de Duitse uitgave,
verschenen in 2011

Oorspronkelijke titel: *Joseph von Arimathia und der Weg des Heiligen Gral*

© 2011 Verlag für Anthroposophie, Dornach

Nederlandse rechten: Uitgeverij Cichorei,

Van Beuningenplein 15-2, 1051 VS Amsterdam 2015

www.uitgeverijcichorei.nl

Deze uitgave kwam tot stand met financiële ondersteuning van het
Boekenfonds Judith von Halle, onder fonds 2228
bij de Iona Stichting te Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

*No part of this book may be reproduced in any form,
bij print, photoprint, microfilm or any other means,
without written permission from the publisher.*

INHOUD

Ten geleide 9

Afbeeldingen in kleur 15

Voorwoord 17

DEEL I

JOZEF VAN ARIMATHEA EN DE WEG

VAN DE HEILIGE GRAAL 23

De graal als vervulling van het Avondmaal en het
mysterieverhaal van Jozef van Arimathea 25

Het brood van Christus: het vergeestelijkte lichaam 30

De wijn van Christus: het vergeestelijkte bloed 39

Over de toekomstige ontwikkeling van de mens 44

Lichaam en bloed van Christus: de ontwikkelingskiemen
van de afzonderlijke mens 47

De 'plaatsbereider' Jozef van Arimathea 53

Het gereedmaken van het Avondmaalshuis en van het graf 60

De heilige graal: het geëtheriseerde bloed van Christus 65

Graal en graalskelk 70

De graalwijding van Europa en de bevrijding
van het menselijke bloed 72

De graaltocht naar het Westen 82

Over de occulte arbeid van de Exousiai
en hun historische werking 85

Het onderduiken van de heilige graal 89

DEEL II

HET JOHANNËISCHE CHRISTENDOM ALS IMPULS VAN DE HEILIGE GRAAL IN ZUID-GALLIË – DE MISSIE VAN MARIA MAGDALENA 93

Het johannëische christendom en de roeping
van Maria Magdalena 95

Over de ongewone vervulling van de opdracht
van Maria Magdalena 101

Het johanneïsche christendom van Lérins 105

Het karma van Augustinus en de ondergang van Lérins 109

DEEL III

DE IMPULS VAN HET GRAALCHRISTENDOM IN EFEZE 117

De gang van Johannes naar Efeze en de achtergronden
van de oude mysterieplaats 119

De woord-wijdingsdienst van Heraclitus
en de vernieuwing hiervan door Johannes 128

De gedoopte Artemis – de moeder van Jezus in Efeze 135

Het samenbrengen van de ‘graalkelk’ en het ‘graalvuur’
door de mens van tegenwoordig 141

Aantekeningen 149

Lijst van werken van Rudolf Steiner (GA)
waaruit werd geciteerd 160

Publicaties van Judith von Halle 162

Over de auteur 164

TEN GELEIDE

Als inleiding op de tekst die nu volgt zal ik op enkele vragen die mij steeds naar aanleiding van mijn voordrachten of in gespreksbijeentkomsten gesteld worden, antwoord geven. Weliswaar zijn deze vragen reeds in het voorwoord behandeld van het boek *En als Hij niet was opgestaan...*, maar toch zal uiteraard niet iedere lezer dat boek kennen of de daarin voorkomende uiteenzettingen in het bewustzijn gehouden hebben.

Want de lezer die de volgende uiteenzettingen onvoorbereid zou opnemen, zou bij bepaalde plaatsen zeker verwonderd zijn over aard en inhoud – wat begrijpelijk zou zijn, want hij vindt daar een schildering van historische en bovenzinnelijke feiten die met een zekere vanzelfsprekendheid voor hem tentoongespreid worden zonder dat de bronnen worden genoemd.

Aldus zal hier een poging worden ondernomen openhartig datgene schriftelijk vast te leggen wat tot dusver in het directe gesprek van mens tot mens in een vertrouwelijke stemming en sfeer veel gemakkelijker doorgegeven kon worden omdat in de ontmoeting een direct beleven, een authentieke indruk kan ontstaan van degene die de voordracht houdt. De onderstaande toelichtingen, die ingaan op de eerder gestelde vragen, zijn heel duidelijk geformuleerd, wel wetend dat deze duidelijkheid enerzijds als onbescheidenheid uitgelegd kan worden, anderzijds – en daarom wil ik het risico nemen – dat alleen deze duidelijkheid het über-

haupt mogelijk maakt een enigszins bevredigend antwoord op de gestelde vragen te geven.

De hier gegeven uiteenzettingen zijn voortgekomen uit een eigen onafhankelijk geestelijk beleven en beschrijven daarom geen hypothesen of speculaties, tenzij er uitdrukkelijk op wordt gewezen dat er geen definitieve, zelf gedocumenteerde uitspraak ten aanzien van een bepaalde gebeurtenis gedaan kan worden.

Weliswaar ontspruit niet iedere beschrijving aan dezelfde bron van kennis. Want het geestelijk beleven heeft enerzijds betrekking op een onmiddellijk, ja op een als het ware zintuiglijk meebeleven van de historische gebeurtenissen rond het keerpunt der tijden. Dit is begonnen als gevolg van de met Pasen 2004 opgetreden stigmatisatie. Het mag voorgesteld worden als een soort 'tijdreizen', waarbij alle zintuiglijke indrukken, zoals wij die in het wakkere dagbewustzijn kunnen hebben, voorhanden zijn – maar dan verplaatst naar een bijzondere plek en een bijzondere tijd. Het gaat hierbij dus niet om zogenaamde visioenen of zuivere schouwingen, ook niet om imaginaties, maar om het doorleven van daadwerkelijk op de aarde gebeurde zaken. Het hoeven niet alleen visuele waarnemingen te zijn van persoonlijkheden rond het keerpunt der tijden, hun omgeving, hun cultuur en levenswijze, maar ieder zintuig – zoals dat ons in het dagbewustzijn ter beschikking staat – is bij de waarnemingen betrokken. Zo kan bijvoorbeeld ook de taal worden gehoord, de bodem onder de voeten en koude of warmte worden gevoeld.

De andere bron voor de inhoud van de uiteenzettingen is een geheel andere, maar niet minder authentieke. Het zal in de verhandelingen gemakkelijk te zien zijn op welke plaatsen de beschrijving van historische gebeurtenissen in een gestes-

wetenschappelijke beschouwing overgaat. Deze kan nuchterder, neutraler lijken dan de beschrijvingen van de zintuiglijke gebeurtenissen rond het keerpunt der tijden, wat in zekere zin ook juist is. Want het gaat daarbij om een zo precies mogelijke ‘vertaling’ van wat als feit in de geestelijke wereld aanwezig en waarneembaar is. De geestelijke mens kan intuïties van deze kosmische feiten hebben, wanneer hij zijn ik aan gene zijde van de drempel geheel losmaakt van het astrale, zodat hij – dat wil zeggen zijn ik – in de objectiviteit binnentreedt. Indrukken van deze aard heeft ieder mens gedurende de slaap, maar toch lukt het hem zelden, deze in zijn dagbewustzijn binnen te voeren. Het is een moeilijke en daarom buitengewoon verantwoordelijke opgave voor de mens, deze objectieve feiten, die zijn ik aan de andere kant van de drempel kon opnemen, nu ook om te vormen in een werkelijk inzicht dat even waarheidsgetrouw is als de eerder aanwezige zuivere waarneming. Steeds weer moet worden nagegaan of de geestelijke waarneming ook daadwerkelijk overeenstemt met het begrip waaraan men deze waarneming koppelt. Pas als alle resultaten van deze toetsing standhouden, mag de leerling van de geesteswetenschap zich gerechtigd voelen om deze resultaten als zijn geestelijke inzichten door te geven.

Veel mensen hebben tegenwoordig geestelijke waarnemingen (men hoort steeds weer hoezeer dit vermogen toeneemt), bijvoorbeeld op etherisch of astraal vlak. Toch blijven deze waarnemingen nutteloos of zorgen ze zelfs niet zelden voor grote verwarring als de mens ze niet in hun ware samenhang kan zien. Iemand kan bijvoorbeeld waarnemingen van de etherische wereld hebben als hij in het gebied van de elementenwezens duikt. Maar uitspraken over het elementenrijk kunnen slechts standhouden, kunnen alleen dan objec-

tief zijn, wanneer de mens zich boven dit niveau verheft; dat wil zeggen wanneer hij niet uitsluitend het kennisniveau van de elementenwezens deelt, maar zich een trede hoger verheft tot een waarnemingsstandpunt van waaruit hij niet alleen over de geaardheid van de elementenwezens kan berichten, maar inzicht in de elementenwereld kan hebben. Het is alsof de mens in een groot water zwemt en daardoor kan zeggen dat het water diep en koud is. Maar pas wanneer hij zich als een vogel in de lucht verheft, kan hij beoordelen of het bij dit water om een groot meer of waar mogelijk om een zee gaat, eerst dan kan hij zien of en hoe het water door land begrensd is, op welk continent het zich bevindt, enzovoort. Steeds moeten dus, als je verantwoorde indelingen wilt maken, de eigen waarnemingen vanuit een hoger standpunt worden bekeken om de totale samenhang te kunnen beoordelen.

Het is een verdienste van de geesteswetenschap van Rudolf Steiner dat het ons tegenwoordig mogelijk is onze waarnemingen door middel van een geschoold, helder denken in werkelijkheidsgetrouwe kennis om te zetten.

Alle uitspraken die in de volgende beschouwingen niet de zintuiglijke gebeurtenissen rond het keerpunt der tijden tot inhoud hebben, komen voort uit de zojuist beschreven kennisbron. Zij zijn behoedzaam en met bijbehorende ernst uitgesproken en in geen geval 'zomaar gespeculeerd'. Daarom kunnen ze zakelijker of onpersoonlijker overkomen dan de overige beschrijvingen. De oorzaak daarvoor ligt in de zojuist beschreven bovenpersoonlijkheid, die objectiviteit aan gene zijde van de drempel waarborgt. Toch zijn het authentieke, zelfstandige spirituele resultaten en wanneer in de beschouwingen niet de eigen, maar de inzichten van Rudolf Steiner worden weergegeven, wordt dit uitdrukkelijk genoemd.

Deze tweede soort geestelijke waarneming is *geen* gevolg van de stigmatisering. Ze was reeds hiervoor aanwezig. Sindsdien is ze zelfs versterkt.

Na het verschijnen van mijn voordrachten in boekvorm hebben enkele personen de exacte weergave van mijn zogenoemde scholingsweg geëist. Nog afgezien van het feit dat het niet mijn intentie was zoiets in dit boek te doen – want het was en is niet mijn persoonlijk doel, het eigen lot tot hoofdonderwerp van mijn beschouwingen te maken, maar met de beschikbare middelen het Christusgebeuren inzichtelijker te maken – zou een dergelijk ‘constructie-handleiding’ heel kort uitvallen en vermoedelijk niet zoals deze mensen zich dat zouden voorstellen of wensen. De hierboven beschreven manier van waarnemen is als gevolg van voorgaande levens reeds in vroegere jaren aanwezig geweest, zonder dat in deze incarnatie de bezwaarlijke weg van kluizenaar met allerlei kastijdingen en ontzeggingen aan mijn spirituele mededelingen waren voorafgegaan. Evenwel sluit dat een zekere discipline in het leven als gevolg van een vanzelfsprekend omgaan met de geestelijke realiteit niet uit – integendeel. Alleen is deze discipline of spirituele eerbied in dit leven eerder een gevolg dan een voorbereiding geweest. Desalniettemin zal een ‘continuïteit van het bewustzijn’ aan de andere kant van de drempel altijd alleen mogelijk zijn, als de mens met de grootst mogelijke compassie, ook met het vermogen te lijden, het Christusgebeuren in zich opgenomen heeft en verder opneemt – wanneer hij belangstellend, liefdevol, deemoedig en dankbaar, niet alleen in zijn gemoed, maar ook met zijn kenvermogens, zich wendt tot de geestelijke wereld, totdat hij zelf zo sterk geroerd wordt door dat grootste mensheidsgebeuren dat hij zich als gestigmatiseerd begint te voelen

omdat hij inziet, omdat hij diep ervaart, dat het grote offer van de Verlosser ook voor hemzelf, voor zijn bescheiden wezen, waarin echter een kiem van God ligt, voltrokken is.

Zo is deze continuïteit van het bewustzijn vóór de stigmatisering aanwezig geweest. Toen dan het meebeleven van de historische gebeurtenissen zich manifesteerde, moest het niet blijven bij een zuiver meebeleven, maar de bovenzinnelijke kenkracht kon worden verbonden met de historische gebeurtenissen. Men zou kunnen zeggen: het instrument was reeds voor het te bewerken materiaal aanwezig. Wie een viool wil bouwen, moet goed gereedschap hebben en wie wil beginnen met zagen, moet dit goede stuk gereedschap reeds ter hand hebben en niet eerst dan beginnen iets te vervaardigen. Wanneer hij geen gereedschap heeft, alleen het mooiste hout, het ruwe materiaal, dan kan hij nog geen viool bouwen. Aldus kan in dit geval de bovenzinnelijke kenkracht het juiste gereedschap zijn om de spirituele achtergronden van de zintuiglijke processen van de historische gebeurtenissen te doorgronden.

Berlijn, maart 2006

Judith von Halle

AFBEELDINGEN IN KLEUR

1 (bij bladzijde 65)

Jozef van Arimathea vangt het graalbloed op.

Miniatuur uit de 14e eeuw

2 (bij bladzijde 65)

Jozef van Arimathea (links) en
Nicodemus (rechts) op de achtergrond,
de moeder van Jezus en Johannes
alsook Maria Magdalena (knielend)

Rogier van der Weyden: Graflegging van Christus, rond 1460

Galleria degli Uffizi, Florence

3 (bij bladzijde 101)

Maria Magdalena onderwijst in Zuid-Frankrijk,
links (met tulband) Jozef van Arimathea

Detail uit een altaarpaneel, kathedraal museum in Girona (Spanje), 16e eeuw

4 (bij bladzijde 92)

Jozef van Arimathea en de in de aarde van Glastonbury
werkende graal

Icoonschildering van een monnik van de broederschap St. Seraphim van Sarov

1 Jozef van Arimathea vangt het graalbloed op

3 *Maria Magdalena onderwijst in Zuid-Frankrijk,
links (met tulband) Jozef van Arimathea*

VOORWOORD

De betogen in dit boek zijn gebaseerd op de reeds gegeven beschrijvingen over het mysterie van het graalbloed in het tweede deel van de reeks *Bijdragen tot inzicht in het Christusgebeuren* met de titel *Over de geheimen van de kruisweg en het graalbloed*. Zij kunnen worden beschouwd als een voortzetting van het werk waarmee in dit verband een begin is gemaakt.

Gezien de veelheid aan historische gebeurtenissen en verschillende impulsen die door de mensheidsontwikkeling gaan en die het verloop van onze geschiedschrijving vorm geven, is het niet eenvoudig om te geloven dat er zoiets als een goddelijke wereld-adem onze mensheidsontwikkeling omspant in een veelomvattend, vormgevend gebaar. Rudolf Steiner heeft tijdens zijn leven onvermoeibaar gewezen op de dieperliggende, spirituele samenhangen en oorzaken van historische gebeurtenissen. De antroposofie geeft ons de mogelijkheid om het uiterlijk verloop van de geschiedenis met een nieuw inzicht te bezien. Dit inzicht, dat je je kunt verwerven met de antroposofische geesteswetenschap, vindt zijn grondslag in het bewust erkennen van de geestelijke wereld en het inzicht in het feit dat alle aardse processen onafscheidelijk verweven zijn met de bovenzinnelijke wereld – dat ze óf een tegenhanger vinden in de geestelijke sferen en zo nieuwe impulsen in de zintuiglijke wereld brengen of zelfs helemaal vanuit de geestelijke sferen de historisch relevante ontwikkelingen op de fysieke aarde motiveren.

Maar sinds het mysterie van Golgotha bepaalt de mens steeds meer het verloop van zijn eigen ontwikkeling. Toen de mensheid in het verre verleden nog in een dromerige, maar des te vanzelfsprekender omgang leefde met de werkzaamheid van geestelijke machten, grepen de goddelijke wezens ook directer in het historische verloop in dan tegenwoordig. Wat sinds het keerpunt der tijden over incarnaties en tijdsperiodes heen uiterlijk in de daden van de afzonderlijke mensen meer indirect herkenbaar is als het karmische rechtersambt van de Christusgeest, dat gebeurde in die oude tijden door de *directe* leiding van de goddelijke wezens. In de ontplooiing van het eerste geschenk van Christus aan het mensengeslacht, namelijk in het werkzaam zijn van de vrijheid, scheidt de mens zelf de voorwaarden voor zijn persoonlijke lot alsook het lot van zijn volk en nog daarboven uit. Je begint het vermoeden te krijgen hoe noodzakelijk een verlicht bewustzijn tegenwoordig voorhanden moet zijn betreffende de wilsimpulsen en daden die reiken tot in de verre toekomst. Want iedere handeling brengt een karmische werking met zich mee tot in verdere aartetijden.

Dat het bewustzijn van de spirituele oorzaken van aardse werkingen in dat wat voor ons de mensheidsgeschiedenis is, tegenwoordig ontbreekt, is te wijten aan het feit dat de christelijke ontwikkelingsimpuls die met de neerdaling van de Logos op onze aarde is gekomen, nog pas minimaal is opgepakt; daarentegen is de vrijheid die ons kan leiden tot bewustzijn van onze verhouding tot de geestelijke wereld en zo tot de ontwikkeling van een hoger verstand kan brengen, niet zelden misbruikt om zich af te keren van de waarneming van geestelijke feiten.

Als we de geschiedenis van onze wereld en ons eigen menszijn naar hun werkelijke wezen willen doorgronden, dan zullen we er niet onderuit komen ons bewust te worden van de geestelijke oorzaken hiervan. Als wij ons dit ter harte nemen dan mag een beschrijving van de impuls van de heilige graal in de eerste eeuwen na Christus niet beperkt blijven tot alleen een schildering van de uiterlijke aardse gang van zaken. Het moet worden beschreven met een verdiepte esoterische beschouwing. Daarom zal in het begin van het eerste hoofdstuk een overzicht over het spirituele begrip van de graal voorafgaan aan de historische gebeurtenissen op aarde, zodat alle verdere beschrijvingen met de bijbehorende stemming en helderheid kunnen worden opgenomen.

De fenomenen van de graalsimpuls die in dit boek worden beschreven verlenen ons een bijna aanschouwelijke indruk van het geheim van de vleeswording van Christus, van de 'fysieke' werkzaamheid van het mysterie van Golgotha. Want door het offer van de Mensenzoon is niet alleen een verlevendiging van het geestelijke leven van de mensheid mogelijk geworden. Het oppakken en verzorgen hiervan is helemaal in handen gelegd van de vrijheid van de mens, zoals Rudolf Steiner dat ook steeds weer heeft gezegd. Er is allereerst een primair fysieke vernieuwing ingetreden, een lichamelijke verlevendiging van het menselijk geslacht, een afweren van het lichamelijke decadentie- en vervalproces, waaruit de mens zich niet zelf kon bevrijden. Dit is het geschenk dat ieder mens op aarde door het mysterie van Golgotha heeft gekregen, onafhankelijk van zijn geestelijke ontwikkeling of zijn innerlijke houding tegenover de Christus-impuls.

Er is tegenwoordig een tendens om datgene wat met de Christus-impuls in verband wordt gebracht, te beschouwen

als een puur geestelijke vernieuwing – als een puur spirituele impuls. Dit zou door zielsmatig-geestelijke verinnerlijking op de scholingsweg door incarnaties heen uiteindelijk kunnen leiden tot een geleidelijke lichamelijke verandering. Deze opvatting is zeker van toepassing, maar is eenzijdig. Want de directe werkzaamheid van het Christus-offer op de lichamelijke structuur van de mens wordt hierbij over het hoofd gezien. Het graalbloed dat op Golgotha tevoorschijn kwam moest in *alle* menselijke lichamen gevormd worden, omdat Christus voor *alle* mensen zijn offer bracht. Pas door deze directe lichamelijke vernieuwing ontwikkelde de mens überhaupt pas een oor voor de christelijke leringen, kon zich eigenlijk pas daardoor op de christelijke scholingsweg begeven en de verdere vergeestelijking van zijn lichamelijkheid zelfstandig uitvoeren. Als we ons met het Christus-mysterie bezighouden, moet ons steeds voor ogen staan dat ieder nog zo occult en voor het huidige verstand niet te ontraadselen spiritueel detail een exoterisch equivalent tevoorschijn heeft geroepen. Ook op dit aspect van het graalmysterie zal in dit boek worden ingegaan.

De impuls van de heilige graal in Europa die tijdens de eerste eeuwen na Christus voor het eerst te zien was in die occulte en tegelijk zintuiglijke historische gebeurtenissen die tussen Zuid-Gallië en Ierland in het Westen en de oude mysterieplaats in Efeze in het Oosten plaatsvonden, is een impuls die door mensen werd gedragen – weliswaar begeleid door de geestelijke hiërarchieën. Sinds het mysterie van Golgotha kunnen wij zelf drager worden van bepaalde geestelijke impulsen. Omdat de impuls van de heilige graal tijdens de eerste eeuwen na Christus ook gedragen werd door geïncarneerde mensenzielen, is het niet verwonderlijk dat de

graalsimpuls, na de ondergang aan het eind van de vierde eeuw, tijdens de Middeleeuwen weer opnieuw incarneert wanneer die menszielen weer op aarde komen. Het graal-christendom van de vroege christenheid, gedragen door de metamorfose van het geestelijk worden, verrees uiteindelijk weer in de impulsen van de orde van de tempeliers. Hierover zal weliswaar in een volgende publicatie gesproken worden, maar toch laat deze vooruitblik zien hoe breed een werkelijke historische beschouwing moet zijn als je tot de echte achtergronden wilt doordringen.

Dornach, maart 2011

Judith von Halle

DEEL I

JOZEF VAN ARIMATHEA
EN DE WEG VAN DE HEILIGE GRAAL

*De christelijke wortels van Europa
tussen Efeze en Gallië*

*De graal als vervulling van het Avondmaal
en het mysterieverhaal van Jozef van Arimathea*

De kerstening van Europa is een graalsgeschiedenis – en een graalsgeschiedenis is het pas echt als je onder de kerstening van Europa de kiemachtige verbreiding en werkzaamheid verstaat van de *esoterische Christus-impuls*. Deze esoterische Christus-impuls kan al gevonden worden voor zijn afdaling in de aarde in de voorbereidingen op het mysterie van Golgotha. Maar in de eerste eeuwen na Christus ontplooidde deze zich direct op aarde en werkte zelfs tot in de fysieke organisatie van de mens.

Op enkele uitzonderingen na, die hierna ook nog ter sprake zullen komen, werkte de esoterische Christus-impuls in die eerste tijd na Christus echter nog helemaal verborgen in de diepten van de mensenziel. Pas sinds relatief korte tijd kan dit vanuit de diepten van de zielengrond tot in het licht van ons bewustzijn worden opgetild. Want intussen zijn de voorwaarden in het mensenwezen ontwikkeld om weer een betrekking aan te gaan met die wereld die voorbij de puur zintuiglijke waarnemingssfeer ligt. De nieuwe inslag die deze betrekking van de afzonderlijke mens tot de geestelijke wereld als gevolg van het Christus-offer op Golgotha tegenwoordig ervaart, bestaat erin dat dit *bewust* gebeurt. Wij zijn het tegenwoordig *zelf* die het esoterische christendom kunnen voortbrengen en de heilige graal als de bron van ons geestelijk leven kunnen zien.

‘Naar een “wetenschap van de graal” leidt de weg in de bovenzinnelijke werelden’, schreef Rudolf Steiner en hij noemde als

voorbeeld voor zo'n weg tot in de bovenzinnelijke werelden de inhoud van zijn boek *De wetenschap van de geheimen der ziel*. Wie het 'symbool' van de graal, 'zoals het in vertelling en sage gegeven is, naar zijn diepere betekenis leert begrijpen, zal namelijk ontdekken dat het op zinvolle wijze het wezen in beeld brengt van wat [...] het inzicht in de nieuwe inwijding, met het Christus-geheim in het middelpunt, is genoemd. De ingewijden van de nieuwe tijd kunnen daarom ook "ingewijden van de graal" worden genoemd.¹

Wij mogen daarom de antroposofie betitelen als 'wetenschap van de graal'.

Maar wat kunnen we door het toepassen van de 'wetenschap van de graal', van de antroposofie over het wezen van de graal op zich te weten komen?

Het is een wens van mij om met dit boek, waarvan de inhoud gestoeld is op de antroposofische inzichtsweg, op de 'wetenschap van de graal', een beginnende bijdrage te leveren aan het ontraadselen van het mysterie van de graal. De levende feiten die zich verbergen achter het begrip van de 'heilige graal' zijn echter zo veelzijdig, dat men er goed aan doet om het wezen van de graal niet van meerdere kanten tegelijk op te pakken. De graal zal hier voornamelijk vanuit die blikrichting worden gezien en opgevat, zoals dat ook is gebeurd in mijn boek *Over de geheimen van de kruisweg en het graalbloed*. Vanuit dit perspectief zullen we dan nog een blik werpen op de werkingen van de graal die te vinden waren in de eerste eeuwen na Christus, in de kortstondige opbloei van een esoterisch christendom tussen Ierland en Gallië in het Westen en de oude inwijdingsplaats Efeze aan de uiterste grens van Europa in het Oosten.

Ofschoon het mysterie van de heilige graal zo omvattend